

ייפוי כח מתמשך – חשיבה קדימה

מאת: עו"ד ורו"ח נעם שרעבי

בתיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962 (להלן: "החוק") הוסף הסדר משפטי שמבטא תפיסה חברתית חדשה ביחס לאנשים עם מוגבלות, אשר שמה במרכז את זכותו של כל אדם לחיות את חייו בהתאם לבחירותיו ולרצונו.

עד למועד התיקון מטופל היה רשאי למנות מיופה כוח מטעמו שיהיה מוסמך להסכים במקומו על קבלת הליך רפואי, לפי חוק זכויות החולה התשנ"ו – 1996 וכן למנות מיופה כוח שיהיה מוסמך להורות במקומו על הסכמה או הימנעות מקבלת טיפול רפואי באם יהיה נוטה למות, לפי חוק החולה הנוטה למות תשנ"ו – 1996.

עם זאת, לגבי נושאים אחרים, שאינם רפואיים, לא היה קיים מנגנון דומה לפיו אדם יחליט מה יקרה אם בשלב מסוים בחייו הוא לא יהיה כשיר לקבל החלטות בעצמו בנושאים מסוימים, כמו למשל מי ינהל את נכסיו ומי יקבל החלטות אישיות עבורו. במסגרת התיקון נוספו מס' כלים המאפשרים לאדם לתכנן את עתידו, כגון היכולת לתת הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס.

כלי נוסף וחשוב שהוסף בחוק הינו "ייפוי כח מתמשך".

ייפוי כח מתמשך הוא מסמך משפטי המאפשר לאדם לתכנן את עתידו בשלב בו הנו בעל יכולת ומסוגלות לקבל החלטות ולבצע פעולות. בייפוי הכח המתמשך אותו אדם יכול לקבוע כיצד ייראו חייו בעתיד, אם יגיע למצב שבו לא יהיה מסוגל לקבל החלטות או לנהל את ענייניו בהיבטים מסוימים, כאשר הוא מפסיק "להבין" בעניינים הללו, זאת על ידי מינוי אנשים מהימנים עליו כמויפוי כח אשר יפעלו בשמו ועבורו, בתחומים שונים הנוגעים לחייו.

ואומר סעיף 32 לחוק:

"32ב. (א) אדם בגיר שהוא בעל כשירות רשאי, בייפוי כוח מתמשך שנתן לפי הוראות פרק זה (בפרק זה – ייפוי כוח מתמשך), למנות אדם אחר, אחד או יותר, שיהיה מוסמך לפעול בשמו בעניינים כאמור בסעיף קטן (ב) ולייצגו בקשר לעניינים אלה (בפרק זה – מיופה כוח), והכול כפי שיפרט הממנה בייפוי הכוח המתמשך ובהתאם להוראות לפי פרק זה.

(ב) ייפוי כוח מתמשך יכול שיהיה בענייניו האישיים של הממנה, כולם או חלקם, או בענייני רכוש, כולם או חלקם, ורשאי הממנה למנות את אותו אדם למיופה כוח לעניינים אישיים ולמיופה כוח לענייני רכוש.

תחום וסוגי העניינים אשר ניתן לכלול ביפוי כח המתמשך הינו כמעט בלתי מוגבל.

ייפוי כח מתמשך יכול לחול על עניינים רכושיים ועל עניינים אישיים (שיכולים לכלול גם את העניינים הרפואיים), כולם או חלקם, הכול בהתאם לרצון ולבחירת מייפה הכח. בייפוי כח לעניינים רכושיים נותן ייפוי הכח סמכות לקבל החלטות ולבצע פעולות הנוגעות לנכסים, כספים והתחייבויות שלו. כך אדם יכול להחליט כבר היום לא רק מי ינהל את החברה שבבעלותו, אם הוא לא יוכל לקבל החלטות, אלא גם להתוות את מדיניות הניהול. ייפוי כח זה מאפשר למייפה הכח להביע את רצונותיו בדבר דרך ניהול נכסיו.

בייפוי כח מתמשך לעניינים אישיים נותן מייפה הכח סמכות לקבל החלטות ולבצע פעולות ביחס לכלל ענייניו (כולל העניינים הרפואיים) ולמעט העניינים הרכושיים - הכוונה למשל, לטיפול ברווחתו, באיכות חייו, בסיפוק צרכיו היומיומיים (מזון וביגוד למשל), בשמירה על אורח חייו התרבותי והדתי, באחריות לבחירת מקום מגורים עבורו ועוד' כך למשל יכול מייפה הכח לבחור האם יגור בבית או בדיר מוגן ולבחור מטפל ספציפי שיטפל בו.

בייפוי הכח ניתן לבחור מיופה כח אחד, או כמה, ביחד או לחוד. ניתן לקבוע מיוחדים, אנשים שמיופה הכח יצטרך לתת להם דין וחשבון ואשר יוכלו לפקח על מילוי ייפוי הכח לפי רצון מייפה הכח.

בניגוד ליפוי כח רגיל, ייפוי הכח המתמשך נכנס לתוקף רק כאשר מייפה הכח מפסיק להבין באותו עניין לגביו נתן את ייפוי הכח.

בחוק ישנם כללים והנחיות לגבי כתיבת ייפוי הכח, סמכויות מיופי הכח, כניסת ייפוי הכח לתוקף, מועד פקיעת ייפוי הכח המתמשך ועוד'.

סעיף 32 לחוק קובע כי "ייפוי כוח מתמשך ייחתם בידי הממנה בפני עורך דין שעבר הכשרה לעניין עריכת ייפוי כוח מתמשך, כפי שתיקבע בתקנות, ואין לו עניין אישי בייפוי הכוח."

עו"ד ורו"ח נעם שרעבי ממשרדנו מוסמך על פי החוק לערוך ייפוי כח מתמשך, לאחר שעבר את ההכשרה של האפוטרופוס הכללי, ומטפל בנושא זה במשרדנו.

לפרטים נוספים ניתן לפנות למשרד ברון ושות' עורכי דין.

למען הסדר הטוב יובהר כי אין לראות באמור כדי להוות חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי, מטרתו הינה אינפורמטיבית בלבד ויש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו.